

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-I.4131.1.578.2019.16

Urząd Miasta i Gminy w Szamocinie

WPŁYNĘŁO Poznań, 22 stycznia 2020 r.

Kancelaria

23. 01. 2020

Ilość załączników

Załatwia

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

orzekam

nieważność § 2 ust. 4 i § 3 ust. 3 uchwały nr IX/100/19 Rady Miejskiej w Szamocinie z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, na terenie Miasta i Gminy Szamocin - **ze względu na istotne naruszenie prawa.**

Uzasadnienie

W dniu 16 grudnia 2019 r. Rada Miejska w Szamocinie podjęła uchwałę nr IX/100/19 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, na terenie Miasta i Gminy Szamocin.

Jako podstawę prawną uchwały powołano: „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 z późn. zm.)”.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu 23 grudnia 2019 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje.

Podstawę prawną podjęcia uchwały nr IX/100/19 w sprawie wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, na terenie Miasta i Gminy Szamocin stanowi przepis art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z tym przepisem „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł”.

Zatem przepis art. 40 ust. 8 ustawy, stanowiący normę kompetencyjną do podjęcia uchwały, wskazuje jednoznacznie zakres udzielonego upoważnienia. Obejmuje ono ustalenie wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego.

Jednocześnie organ nadzoru podkreśla, że z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy wyciągnąć wniosek o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji. Jak bowiem orzekł Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 2011 r., sygn. akt II OSK 2058/11: „powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego”.

Tymczasem w § 2 ust. 4 uchwały, Rada Miejska w Szamocinie postanowiła, że: „Zajęcie pasa drogowego przez czas krótszy niż 24 godziny jest traktowany jak zajęcie pasa drogowego przez 1 dzień”.

Przytoczona regulacja nie mieści się w granicach upoważnienia udzielonego radzie gminy, albowiem tę kwestię uregulował już ustawodawca w art. 40 ust. 4 ustawy. Zgodnie z powołanym przepisem ustawy, opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 4, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych zajętej powierzchni pasa drogowego, stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego i liczby dni zajmowania pasa drogowego, przy czym zajęcie pasa drogowego przez okres krótszy niż 24 godziny jest traktowane jak zajęcie pasa drogowego przez 1 dzień.

Podobnie z przekroczeniem granic upoważnienia udzielonego radzie gminy, z jednoczesną modyfikacją przepisu ustawowego przyjęty został także § 3 ust. 3 uchwały w brzmieniu: „Za niepełny rok kalendarzowy wysokość rocznych stawek opłat obliczana jest proporcjonalnie do liczby miesięcy (wliczając miesiące niepełne) umieszczenia urządzenia w pasie drogowym”.

Ustawodawca tę kwestię unormował odmiennie w art. 40 ust. 5 ustawy, stanowiąc, iż opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

Ustalenie zatem, że za niepełny rok kalendarzowy wysokość rocznej opłaty obliczana jest proporcjonalnie do liczby miesięcy (wliczając miesiące niepełne) umieszczenia urządzenia w pasie drogowym jest niezgodne z przepisem art. 40 ust. 5 ustawy, a co więcej zapis ten prowadzi do nieuzasadnionego zawyżenia tych opłat.

Ponadto Rada Miejska w Szamocinie zastąpiła ustawowe pojęcie „rok”, którym posługuje się ustawodawca w treści art. 40 ust. 5 ustawy, pojęciem „rok kalendarzowy”, dokonując tym samym niedozwolonej modyfikacji pojęcia ustawowego. Tymczasem trzeba mieć na uwadze, że określenie „rok” to nie tylko rok kalendarzowy, czyli okres od 1 stycznia do 31 grudnia, ale także okres kolejnych 12 miesięcy liczonych od dowolnego momentu. Powyższe oznacza, że ustawowe pojęcie „rok” nie musi odpowiadać sformułowaniu „rok kalendarzowy” (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 19 czerwca 2018 r., sygn. akt III SA/Po 274/18).

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje skarga za moim pośrednictwem do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Łukasz Mikołajczyk
/dokument podpisany elektronicznie/